

Móra Nyúl

A Móra Ferenc Kollégium lapja

XVI. évfolyam

3. (50.) szám

2012. december

Kedves Olvasók!

A 2012-es év utolsó számát tartjátok a kezetekben. Ugyan nem egy hagyományos karácsonyozós, mézes-mázos lap ez, de fő, hogy rólunk, a körülöttünk lévő eseményekről szól, így egy téli estén, amikor senkinek nincs kedve kimozdulni a meleg szobából, nosztalgizáshoz nagyszerű olvasmány.

Folytatjuk a kollbiz tagjainak körbekérdezését, a „nagy öregek” ismét bemutatkoznak Nektek. ☺ Olvashattok egy kedvcsináló összefoglalót a gazdasági előadássorozatról, melyet a kollégiumunkban rendeztek meg, csak úgy, mint Molnár Gábor előadásáról, aki latin-amerikai élményeiről számolt be. Ízelítőt kaptok Egyed Emese írói estjéről is, aki azon felül, hogy bemutatta legújabb kötetét, mesélt érzéseiről és félelmeiről, kicsit közelebb kerülhattunk világlátásához.

A hónap kulináris élményei is helyet foglalnak a lapokon, így a süteménysütő és a pálinkamustra, melyek így vagy úgy megörvendeztettek bennünket. ☺ Sőt, maga a Mikulás is elmeséli, milyen élményekkel (ételekkel, de legfőképp italokkal) gazdagodott körútja során a kollégiumban. S ha már kulináris élmények, nem feledkezünk meg a következményeiről sem, és mostanság a kollégiumban egy sokat emlegetett problémát pedzegetünk, finoman, kulturáltan, de a dorgálásnak helyet adva.

Lapozgassátok az újságot, találtok itt még sok különféle dolgot: egy kollégista társatok régészeti pályázatáról beszél, újból jelentkezőnk a színes Retrovattal, tanulságos ajánlókka, pikáns novellakezdettel (folytatását majd a következő számban közöljük) és hagyományainknak megfelelően a képrejtvényekkel.

Én búcsúzóul Tőletek ezzel a számmal, békés, boldog, beigliben gazdag karácsonyt kívánok Mindenkinek, jó mulatást Szilveszter éjszakájára, és boldog, energiában gazdag, eseményekkel teli, szép életet a jövőben!

Salamon Dóra

A kollbizess is ember – volt valamikor... 2. rész Morgilla-hősök a kollbizben: Kutyi, Móki és Árpi

Folytatódik minisorozatunk, melyben bemutatjuk kollégiumi életünk meghatározó szereplőit. Ezúttal a Kollégiumi Bizottság Morgilla-hőseiről, Szabó János Kutyiról, Csenki Gergely Mókiról és Pfeiffer Árpádról rántjuk le a leplet – sajnálom, lányok, a ruha marad!

Szabó János Kutyi

Évfolyam, szak: angol (osztatlan)
szakos, végzős hallgató

Területek: sportesemények, közkapcsolatok (fogadóóra)

Honnan ismerheted még? Porta/büfé

Mik a feladataid a Kollégiumi Bizottságban?

A bizottság tagjaként elsősorban a sport területéért vagyok felelős, ezen belül hozzám tartoznak a tornaterem és a sporteszközök, illetve a sportrendezvények szervezése. Emellett a közösségi rendezvények szervezésé-

ben is részt veszek, és feladatom a kapcsolattartás is. Bármivel keresnek meg a kollégisták, igyekszem segíteni.

Mióta vagy kollégiumi bizottsági tag? Mi indított el ezen az úton?

A kollbizben ez a harmadik évem. Anno azért indultam el, mert azt láttam, hogy a bizottság tagjai konstruktívan hozzájárulnak a kollégiumi életéhez. Nekem is ez volt az első inspiráció. Akkor már itt laktam több éve, és úgy gondoltam, hogy legalább ennyivel „vissza tudom fizetni” azt, amit addig kaptam. Az élmények, a társaság miatt is nagyon jó részt venni a rendezvények szervezésében.

Mi a Kollégiumi Bizottsághoz köthető legjobb, legkellemesebb élményed?

A legkellemesebb élmények a Kollégiumi Bizottság életében újra és újra felbukkanó témák és kialakuló kisebb viták – ezek általában infrastrukturális jellegű dolgok, amelyeknek nem biztos, hogy annyi időt kellene felemészteniük, de ezeknek a megtárgyalása is mindig jó

hangulatban telik... Egy alkalommal például, az első emeleti tanulóban valamint a lépcsőfordulóban történt felújítás után szóba került, hogyan dekoráljuk ki a helyiségeket. Feltűnt, hogy a feljebb lévő szinteken mindenhol van virág a tanulóban, az elsőn viszont szegény fiúknak nincs. Elkezdődött a nagy vita nevelőtanárunk, Attila és Igazgatónő között, hogy egy nagy virágot tegyünk oda, vagy sok kicsit. Epikus küzdelem volt, amely döntetlennel zárult, mert végül a takarítónők döntötték el, hogy milyen virág legyen a tanulóban.

Mi jelentette számodra a legnagyobb kihívást eddig?

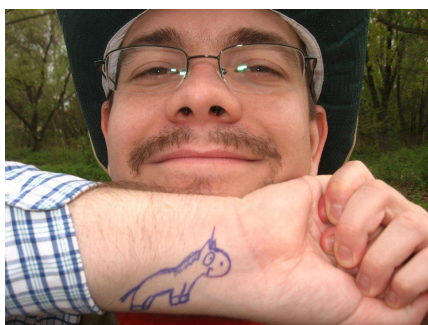
Egy nagy és nehéz feladatom van/volt a bizottságban, a Tavaszi Karközi Kollégiumi Sportnap megszervezése. Ezt a társkollégiummal, a Hermannal szoktuk megrendezni. Feladatom a velük való együttműkö-

Fotó: Lutz Gábor

dés, a kapcsolattartás, a Mórás szervezők és résztvevők koordinálása, a két kollégium közötti „tolmácsolás”. Hogyha a Mórás szervezéssel van valami gond, akkor azt kell egy kicsit ráncba szedni, vagy fordítva, ha odaát van valami, akkor azt kell kezelni. Ha az embernek együtt kell működnie olyanokkal, akikkel nem feltétlenül találkozik minden nap, akkor vannak súrlódások, ezeket kell elsimítani. Ehhez az is hozzá tartozik, hogy a mi szervezőink felé úgy kell továbbítani az „üzenetet”, hogy az már ne legyen annyira tüskés. A sportolók összeszedésével szokott lenni a legkevesebb probléma.

Csenki Gergely Móki

Szak, évfolyam: gazdálkodás és menedzsment alapszakos, másodéves hallgató

Területek: kulturális rendezvények, közkapcsolatok (fogadóóra)

Honnan ismerheted még? Tanuló/büfé

Mi a szereped a Kollégiumi Bizottságban?

A tavalyi évhez hasonlóan a közösségi-kulturális rendezvények szerve-

zésében vagyok felelős, ezeket csinálom a legszívesebben. Olyan rendezvényekre kell gondolni, mint például a tökölés, amit Kutyival szerveztük ketten. De ezzel a területtel mindenki foglalkozik – hiszen a Kollégiumi Bizottság a rendezvények szervezése esetén is testületként dolgozik együtt. Természetesen én is mindig szívesen segítek, akkor is, ha nem én vagyok a konkrét felelős az adott programnak. A kollégistáknak angol-kommunikáció és közgazdasági területen tudok szakmai segítséget nyújtani, de más problémával is nyugodtan fordulhatnak hozzám.

Mióta vagy tagja a bizottságnak? Miért lettél az?

Tavaly sikerült először bekerülnöm a testületbe. A legfőbb motivációm az volt, hogy a korábban felgyülemlett tapasztalatokat a kollégium és lakóinak szolgálatába állítsam. Én már viszonylag régóta lakom itt, ebben a közösségben, ez a nyolcadik megkezdett évem. Nagyon sokat kaptam ettől a közösségtől, ettől a helytől.

Melyik volt számodra a legemlékezetesebb pillanat a kollégiumi bizottsági tagsághoz kapcsolódóan? Volt ilyen?

Igazság szerint sok emlékezetes pillanat van, hiszen mindig történik valami az üléseken meg a programokon is. Ami talán mégis az egyik

legkedvesebb, az a tavalyi kollégiumi felvételi pályázatok bírálatához köthető. Koli VINYIT és két óra alvás után mentünk be az ülésre. Többünkön látszott, hogy még mindig fáradtak vagyunk, és Igazgatónő nagyon aranyos volt, odajött hozzánk, megkérdezte, hogy vagyunk, megkínált minket vízzel, aztán folytattuk a hatórás maratoni ülést... Ez egy nagyon kedves pillanat volt.

Mi volt a legnehezebb feladatod bizottsági tagként?

Mindenképp a tavalyi Ki-mit-tud megszervezése volt. Erről azt kell tudni, hogy egy nagyon komoly hagyományokkal bíró kollégiumi rendezvény, ahol nagyon magas elvárások vannak a színvonalat illetően. Én is többször közreműködtem már, mind versenyzőként, mind zsűritagként. Ezért is tudtam, hogy ez mennyire komoly dolog és szerettem volna a tudásom legjavát nyújtani

ennek a megszervezésében. A nehézséget alapvetően az okozta, hogy ezzel párhuzamosan csapatvezetőként a két hét múlva esedékes Morgillára is készülnünk kellett. Így meg kellett osztanom a figyelmemet a két rendezvény között, de a végén mind a két esemény nagyon-nagyon jól sikerült. Szívesen foglalkoztam mindkettővel, ez egy „édes teher” volt számomra.

Pfeffer Árpád

Fotó: Hornyik Anna

Szak, évfolyam: Programtervező informatikus, mesterszakos, másodéves hallgató

Területek: sportesemények, számítógépes rendszer ellenőrzése

Honnan ismerheted még? Tornaterem/7-es szoba, közös helyiség

Milyen területek tartoznak hozzád a kollégiumi bizottságon belül?

Leginkább a biciklitároló ügyével foglalkozom, a sportesemények szervezésével és a számítógépes rendszer karbantartásával. De bármilyen rendezvényben, egyéb kérdésben szívesen segítek, bátran fordul-

hatnak hozzám a kollégisták, akár a panaszaikkal is.

Hány éve vagy tagja a bizottságnak? Mi motivált abban, hogy tag legyél?

Tavaly voltam először kollégiumi bizottsági tag, idén másodjára vagyok – és hogy miért? Megpróbáltam én is képviselni a kollégistákat, illetve rajtuk segíteni, részt venni az érdekképviselésben. Céлом úgy kielégíteni az igényeket, hogy mindenkinek jó legyen, jól érezhesse magát itt, a kollégiumban. Nem kampányoltam, talán annak köszönhetem, hogy ismét bekerültem, hogy tevékenyen részt veszek a közösségi életben, természetesen mindenkivel megpróbálok jó viszonyban lenni.

Ha visszagondolsz, melyik volt a legjobb élmény, pillanat, amit átélél kollégiumi bizottsági tagként?

Nincs konkrét pillanat, ami így a legjobb lenne; ez egy nagyon jó csapat, ezért én inkább azt mondanám, hogy a velük eltöltött idő, a csapatmunka, a velük való szervezkedés mind nagyon jó élmény. Bármit szervezünk, az mindig „sok jó pillanat”. Már a tervezés folyamata is egy klassz buli, hiszen a megszokott rendezvényeket is mindig újra kell gondolni, mindig jönnek új ötletek, megvalósítási formák, hogyan lehetne jobb. Maga ez az ötletelgetés, ez a brainstorming egy jó dolog. Ezután

következik a feladatok kiosztása, ki vállalja magára, ki tudja megcsinálni – mivel a csapattagok lelkesek és segítőkészek, könnyen lehet velük haladni és szuper rendezvényeket lehet velük szervezni.

Mit éreztél eddig a legnagyobb kihívásnak, a legnehezebb feladatnak?

Mindegyik feladat olyan kihívás, amit örömmel teljesítek, mert úgy érzem, hogy tartozom ennyivel a kollégiumnak, ami sokat adott nekem. Szerintem az a minimum, hogy megpróbálom ezt meghálálni. Akár rendezvények megszervezésével, akár a működésbeli problémák megoldásával. Mindegyiket kihívásnak fogom fel, számomra ez jó érzés. Nagyobb feladat volt például a Karközi Kollégiumi Sportnap megszervezése, de a számítógépes rendszer felépítése és regisztrálása is sok időbe tellett.

Csik Róka

Értem? Érted! - avagy nem is olyan nehéz megérteni a gazdasági folyamatokat

Gyakran a fejünkhöz vágott szöveg, hogy „A közgazdaságtan egy olyan tudomány, mely közismert tényeket magyaráz el teljesen érthetetlen módon.” Azért, hogy bebizonyítsuk, ez nem így van, néhány lelkes közgazdász-növendékkel összefogtunk annak érdekében, hogy a nem közgazdász hallgatók is megértsék a különböző gazdasági folyamatokat és egy kis betekintést nyerjenek a jelenlegi gazdasági helyzet alakulásába.

Természetesen egyedül nem ment volna ez sem, ezért Kovács Attila segítségével megszerveztünk egy szakmai előadássorozatot A gazdaságpolitikai alternatívák a mai Magyarországon címmel, melynek előadásai novemberben szerda esténként kerültek megrendezésre. Olyan, a szakmai ranglétrán magasra felkapaszkodó, neves közgazdászok képviseltették magukat, mint Járai Zsigmond, Kovács Árpád vagy Szakáli István Lóránd.

De álljunk csak meg egy pillanatra! Lehetséges, hogy az imént felsorolt személyek csak szakbarbár körökben ismertek?! Mutassuk hát be néhány mondatban őket, hogy mindenki büszke lehessen rá, milyen neves szakemberek tekinthettek be kicsiny közösségünk életébe akár csak egy pár órára is.

Az első előadáson már kapásból egy nem mindennapi ember osztotta meg a tudását velünk. Ki más lehetett volna az előadássorozat nyitó előadója, ha nem a Budapesti Értéktőzsde és a Magyar Nemzeti Bank egykori elnöke és 1998-tól 2001-ig Magyarország pénzügyminisztere, Járai Zsigmond? Aki jelenleg az MNB Felügyelő Bizottságának elnöke és a MOL Nyrt. Igazgatósági tagja. A gazdaságpolitika fő irányairól tartott előadást, melyen szép számmal jelentek meg az érdeklődők és a meghívott vendégek. Az előadássorozat minden egyes előadására meghívók tucatjait küldtük ki a

vicces történetekkel színesítve beszélt arról, hogyan is látja ő a magyar gazdaság jelenlegi helyzetét, az IMF hitellel kapcsolatos mizériát, a kormány unortodox gazdaságpolitikáját és többek között az euro bevezetésének esélyét is.

November 21-én tartottuk a második előadást, ahol a következő „sztárvendég” Kovács Árpád volt, aki helyet foglalt egykoron az Állami Számvevőszék és a Költségvetési Tanács „elnöki székében” is. Jelenleg a Magyar Közgazdasági Társaság (MKT) elnöke és egyetemünk Gazdaságtudományi Karának oktatója. Előadásának középpontjában a költségvetési politika és a közpénzügyek álltak. Sajnos az előadássorozat népszerűsége a kollégiumi lakók körében a vizsgaidőszak közeledtével szigorúan monoton csökkent, viszont az érdeklődő közönség szép számmal tett fel kérdéseket, melyekre az előadó örömmel válaszolt.

Az előadássorozatot Szakáli István Lóránd, a Nemzetgazdasági Minisztérium Főosztályvezetője zárta, aki nem mellesleg a kollégium egykoron aktív közösségi életet élő lakója volt 15 éve. Öröm volt nézni, ahogy mosolyogva elevenítette fel az itt eltöltött boldog diákéveket. Utalt arra, hogy kollégiumunkban régen is folytak hasonló tevékenységek, mint

Fotó: Kuklis István

karközi kollégiumok igazgatóinak, kari dékánoknak, a Gazdaságtudományi Kar vezetőinek és tanárainak is, akik szép számmal képviseltették magukat. Járai Zsigmond nyíltan és

Szakáli István

napjainkban... Érdekes volt egy kormánypárti közgazdász aspektusából szemlélni a keleti nyitás, nyugati

melyre minden érdeklődőt szeretettel várunk, akár közgazdásznak tanul, akár nem. A konyhanyelvű előadá-

tartás politikáját, hiszen előadását „Egy lehetséges kitörési pont? – a keleti nyitás politikája” címmel tartotta meg.

Az előadássorozat sikerén felbuzdulva a jövőben is tervezzük hasonló előadások szervezését,

sok vidám hangulatban, kötetlen kapcsolódást és művelődést nyújtának, szobáinktól pár méterre. Talán az előadássorozat egy kicsit közelebb hozhatja mindenki szívéhez a közgazdaságtant, illetve segíthet megérteni a napjainkban Magyarországon zajló gazdasági és politikai folyamatokat.

Kocsis Beett
Somogyi Réka

Molnár Gábor – Latin-Amerika az utazó és a társadalomtudós szemével

Ruana (= poncsó), sombrero és mochilla (= válltáska). Ebben az összeállításban lépett színre Molnár Gábor, hogy előadást tartson a Móra koli egyik szakkollégiumi kurzusán. Természetesen Latin-Amerika volt a téma, melyet saját tapasztalatai alapján, élményeivel fűszerezve, egy utazó és egy társadalomtudós szemén keresztül prezentált az érdeklődőknek.

November 22-e estéje családi hangulatban telt a koli nagytermében: kevés résztvevő, mégis nagy-nagy lelkesedés és érdeklődés jellemezte a hallgatóságot. Molnár Gábor ragadta magához a szót, aki kutatóként, SZTE-s oktatóként tevékenykedik, emellett pedig Latin-Amerika szerelmese. Előadásán a térségről írott

könyveiről és egykori úti élményeiről mesélt.

Nyomornegyed kontra fényűzés

Molnár úrtól megtudtuk, hogy a 90-es évek végén ösztöndíjjal több évet töltött Dél-Amerikában, azon belül is Kolumbia fővárosában, Bogotában, ahol az Universidad Javerianán hallgatott szociálpszichológiát és nemzetközi tanulmányokat. Elmondása szerint hamar megismerte a város kettős arcát, ami talán a dél-amerikai régió legtöbb országára is igaz. Ez alatt a nyomornegyedeket, a mérhetetlen szegénységet, de ugyanott a modernitást és a gazdagságot értette. Mindkettővel napi szinten állt kapcsolatban, hiszen a Javeriana Egyetem hallgatójaként belecsöppent az elit létbe, míg dél-

utánonként egy napközi otthonban segédkezett, amit kifejezetten a szegények gyermekei számára tartottak fent. Ez a kettősség végigkísérte latin-amerikai tartózkodása során, akármerre is járt. Külön kiemelte azt is, hogy külföldiként egyik csoportba sem sorolták, annak ellenére,

hogy mindkét oldalon kötött barátságokat. „A külföldi az külföldi. Csínálhat akármit, élhet bármeddig odakint, csakis külföldi marad!” – mesélte és hozzátette, hogy ez rá is egyértelműen igaz volt: nem sikerült teljesen beilleszkedni a helybeliek körébe. Hiába sajátította el a nyelvet, tanult bele a szokásaikba és vett részt a mindennapi életükben, a Bogotában eltöltött időszak rövidnek bizonyult a teljes elvegyüléshez.

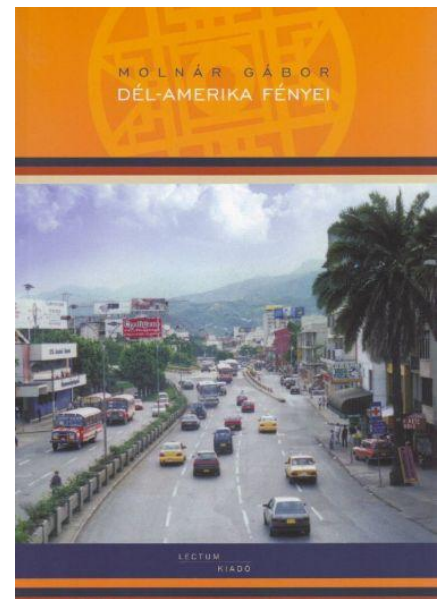
Élménymontázs

A világljáró Molnár Gábor őszinte szeretetét Dél-Amerika iránt hamar észrevehettük, hiszen csillogó szemmel sorolta tapasztalatait. Nem félt bevallani humoros történeteit sem, s előadását sok-sok fotóval tette még színesebbé. A *Feria de las flores* (Virágok ünnepe), Medellín városa, a guerillákkal való találkozás, Fernando Botero dundi szobrai és a „latin macsó”-kérdés is terítékre ke-

rült. Esett szó még az őslakos indiánok sokféleségéről, a Kolumbiában is hódító Che Guevara-kultuszról, valamint a térség természetföldrajzi viszonyairól és multikulturalitásáról. Kiemelte a koloniális építészet szépségét, a vidék gasztronómiájának zsenialitását, a nálunknál sokkal egészségesebben való táplálkozás hajlamát és Kolumbia fő kereskedelmi cikkei.

Hazahozott táncszeretet

Az előadás azzal a kérdéssel zárult, hogy a világlutató mit is hozott haza Latin-Amerikából, mit sikerült beleépítenie az ott tapasztaltak közül az itthoni, magyarországi életébe. Molnár úr a tánc szeretetére hívta fel a figyelmünket: „Bogotában mindenki táncol, a tánc az életük részét képezi. Először furcsállottam, hogy bárhol, bármikor képesek táncra perdülni, hacsak meghallják a zenét. Aztán ez az érzés kezdett engem is hatalmába

keríteni. Mondhatni, beleszerettem a táncba.”. Hozzátette, hogy hazajövétele után itthon is beiratkozott egy salsa csoportba, de az közel sem volt olyan, mint a latin-amerikai változata, ezért később a magyar néptáncokra váltott át, amit még ma is szívesen űz szabad idejében.

A szakkollégiumi óra keretén belül megrendezett előadás sokkal inkább volt kötetlen élménybeszámoló, baráti beszélgetés, mint egyetemi óra. Zárásként megismerkedhettünk Molnár úr könyveivel (melyek közül több is elérhető a TIK-ben), s végzetül pedig körbeadta a Bogotában vásárolt portékáit, hogy közelebbről is szemügyre vehessük őket: egy *ruanát*, egy kézzel készített *mochillát* és fejről *sombreroját*.

Angel NÓra

A Móra Kollégium tortája

Ebben a félévben is megrendezésre került a kollégiumi sütisütő verseny, immáron 8. alkalommal. A mostani eseményt „A Móra Kollégium tortája” cím fémjelezte, ugyanis a nyertes sütemény a koli tortájává avanszált.

Habár arra még legagyafűrtabb matematikai számításainkkal, illetve empirikus vizsgálatok segítségével sem sikerül rájönnünk, vajon a kihirdetett időpont előtt mennyivel kell lemennünk, hogy mindegyik süteményből jusson nekünk kóstoló – negyed óra nem elég, gyerekek –, az biztos, hogy megérte a sorban állás mindhárom alkalommal. A jó társaság adott volt, a büféből pedig a várakozás alatt lehetett szervírozni a finom forralt borokat. A kollégium édesszájú hallgatói két elődöntőn és egy döntőn keresztül kóstolhatták végig az ötletesebbnél ötletesebb tortakreációkat. Voltak készítőik, akik a látványra is sokat adtak, voltak torták, amelyek nem is emlékeztettek tortára, és volt egy-két sós sütemény is. Kreativitásból a torták nevének kiötlésénél sem volt hiány, ízlelőbimbó-izgató frázisokat láthatunk a szavazólapokra írva, és csorgó nyállal várhattuk, vajon nem csak a szemünket, hanem a szánkat is kényeztetni fogják-e a gasztronómiai csodák.

A zsűri értékelése szerint harmadik helyezést ért el a 33-as szoba az Álom narancs kivitelben nevű süteményükkel. A képzeletbeli dobogó második fokán a 31-es szoba lányai állhattak Barackos csokitortájukkal. Az első helyet, és ezzel „A Móra kollégium tortája” címet a 19-es szoba lányai nyerték a Túró bomba tortájukkal. Gratulálunk nekik!

Fotó: Nagy Zsuzsanna és 19-es szoba

Túró bomba receptje:

Hozzávalók:

piskótateker (vékonyra kell szeletelni)

3 dl tej

3 csomag habpótló

0,75 kg túró

22,5 dkg porcukor

7,5 evőkanál kristálycukor

3 vaníliás cukor

3 dl gyümölcsle (gyümölcskonzerv)

1 csomag zselatin

A túró, porcukrot, vaníliás cukrot és gyümölcslevet összekeverjük. Külön tálban a 3 csomag habpótlót és a tejet robotgéppel felferjük. Külön egy edényben egy nagy csomag zselatint, 12 evőkanál vizet és 7,5 evőkanál kristálycukrot összeöntünk, majd gázon melegítünk. Első rottanás után levesszük és hűtjük. Először a habot, majd a zselatint belekeverjük a krémbe. Egy tálat folpackkal, majd piskótatekerccsel kibéleljük, belerakjuk a krémet és a gyümölcsöket. A tetejére piskótatekerccset rakunk, majd berakjuk a hűtőbe egy napig dermedni. Miután megdermedt, óvatosan kiborítjuk egy tálcára.

Dany

Pálinka? Mustra? Inkább kérek egy Jégert, Attila!

Viccet félretéve, nagyon is komoly, májat próbáló rendezvénynek néztünk elébe. A plakátról a tavalyi győztes büszke mosolya csábított a kocsmaintézménybe a Móra Kollégium II. pálinkamustrájára.

Épp egy nagyszerű balettelőadásról tartottam hazafelé kölcsönként drótszamammal, hogy az acélozott májúak legkedvesebb nedűjének mustrájára beessek. A pálinka erőteljes gőze már a fotocellánál megcsapott. Reménykedtem benne, hogy félórás késésem nem gátol meg abban, hogy addig szobatársam által kínált pálinkám kóstoltatásában még részem legyen, és jó házigazda módjára az ital nevezetességeit is ecseteljem pálinkabarát kollégistáinknak. A kóstoltatásból nem maradtam ki, hiszen az idei hús pálinka elfogyasztása jelentős időbe telt az érdeklődőknek – habár idén kimaradtak a tavaly nagy népszerűségnek

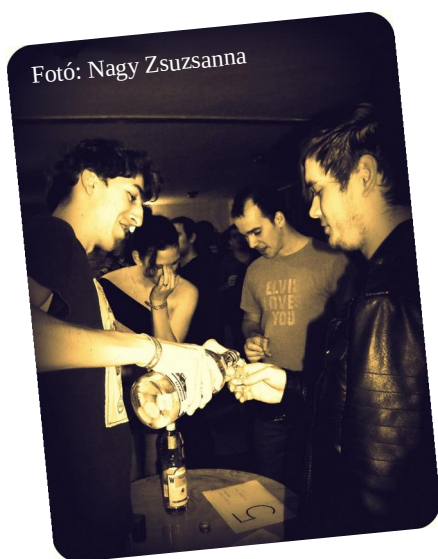
örvendő különleges pálinkák. Választék azonban volt bőven, alma, szilva, meggy, körte, barack, Irsai Olivér, törköly, vegyes, valamint némelyik ízesített-édesített változata.

A zsűri helyi szakértőkből álló háromtagú bizottságában neves személyek kaptak helyet: Kukár Manó, az ifjú apa, Katona-Kiss Attila, a porta hadoszlopa, valamint Szabó János, fedőnevén Kutyi, a Morgillák gyöngye. Valóban komolyan vették feladatukat, aki asztaluk közelébe ért, rögtön láthatta rajtuk a felelősség büszke terhét.

Lassan-lassan beindult az üzlet és a már nem szomszagos közönség egyre gyakrabban környékezte meg asztalunkat, egyre ritkábban kérve útbaigazítást az „üditő” eredetét illetően, egy kétszavas mondatba sűrítve érkezősük célját: „Pálinka van?” Nem, öreg, nincs, igazából csak a csapból is az folyik a mai estén... Na, erre inni kell! Hogy ne csak az itatásból vegyem ki a részem, „elindultam szép házámból” és megkörnyékeztem versenytársaim asztalát. Az, hogy nagyszerű pálinkákkal ismerkedtem meg, nem ért meglepetés-

ként, tiszta ízük jelentősen növelte az este színvonalát.

A szesz végül elfogyott, s torok nem maradt szárazon, aki pedig vigyázott a keveréssel, annak bizonyosan a másnapja is gondtalanul telt. Ami a zsűri értékelését illeti, mindenki okleveles elismerésben részesült, a legjobbak ezen felül értékes ajándékokat kaptak. Az arany, ezüst és bronz minősítés után elérkeztünk az este legfontosabb pillanatához, a bírálók, valamint a közönség díjazottjaihoz. Sárospataki törkölypálinkám kivívta a zsűri elismerését és harmadik helyet ért el az idei mustrán, a díszes oklevél mellé pedig egy pohárkészlettel is megajándékoztak. Második helyet ért el Harkai Gyuri őszibarack pálinkája, oklevele mellé hármaspálinkás kiöntőszettet kapott. És hogy a zsűri nem veti meg a szőlőből párolt alkoholt, mi sem bizonyítja jobban, mint Apjok Vivi kitűnően eltalált Irsai Olivérje, amellyel elhozta

Fotó: Nagy Zsuzsanna

az első helyet. Jutalmul poharakat és egy gyönyörű magyar címeres kiöntőt vihetett haza. A tavalyi győztes, Gyenizse Dani idén mézes őszibarack pálinkájával közönségdíjat nyert, ágas pohártartó készlettel. Az est utolsó díjazottja pedig Léber Dina és almapálinkája, amivel remélhetőleg Gyurival közösen fogják birtokba venni újdonsült poharaikat.

Idén tehát az őszibarack és a szőlő volt a sláger, de azért az alma is befogadó ízlelőbimbókra talált. Színvonalas rendezvény volt sok résztvevővel és pálinkával. A szeszkedve-lőknek pedig érdemes lehet érdeklődni a pálinkatulajdonosoknál, hogy: „Pálinka van?”, mert imáik biztosan meghallgatásra találnak majd!

Nagy Zsuzsanna

I. Könnyűzenei est a Mórában

2012. 11. 27-én rendezték meg kollégiumunkban az első könnyűzenei estet, melyen a hangszeres zenét vagy az éneket valamilyen formában művelő lakótársaink mutatkoztak be különböző formációkban.

Kis csúszással ugyan, de 21.15-kor Kövesdi Dani köszöntőjével elkezdődött a kellemes kikapcsolódást ígérő est, mely a kis- és nagytermet is megtöltötte érdeklődőkkel. A köszöntőben elhangzott, hogy a szervezők nagy öröme sokan jelentkeztek fellépőnek (még vendégzenészt is köszönthettünk a fellépők sorában), és olyan stílusokban is megmutatkoznak, mint a progresszív rock vagy a reggae.

A mintegy másfél órányi koncerten a majd' 20 előadó 11 számmal örveztette a nagyerdeműt 9 különböző formációban. Az ismerős dallamok

mellett saját számok is felcsendültek; ám az ismert nóták sem voltak szokványosak: némely esetben komolyzenei elemeket csempészték a könnyűzenei alapba, vagy szaxofonnal helyettesítették a szólógitárt, ezzel egyedi hangzást produkálva. Egyeseknél a hangszerek sem voltak hétköznapiak: a ritmus szekció dobozból és sóból állt. Az is előfordult, hogy a hangosítás megadta magát, de tapasztalt zenészeink megse rezzenek – kicsit hangosabban, és ezzel arányban nagyobb lelkesedéssel folytatták a számot, a közönség pedig tapssal segítette előadásukat.

Miután az utolsó hang is elnémult a hangszereken és az énekesek torkán, Kövesdi Dani megköszönte a jelenlétet a lelkes hallgatóságnak, és előrebocsátotta, hogy egészen biztosan lesz

még ilyen est kollégiumunkban, csak a rendszeresség az, ami még kérdéses.

Annyi biztos, hogy én – a folyamatos jegyzetelés mellett is – nagyon élveztem ezt a másfél órát, és biztosan ott leszek a következő estén is.

A fellépőknek pedig ezúton gratulálok, és kívánom, hogy folytassák ezt a felemelő tevékenységet, és élvezzék a zene, a zenélés nyújtotta örömeiket, és, ha készen állnak, vonjanak be minket is boldogságukba egy újabb koncert keretében.

Ujász Dina

„Álmok: ha nem jelenítéd meg, elveszíted.”

Egyed Emesének van kisugárzása. Miért fontos ez? Sok mai irodalmat művelő tevékenykedik, aki próbál egyedinek látszani. És sajnos elég meggyőzően csinálják ahhoz, hogy sokan bedőljenek nekik. Örülök, hogy az ő személyében nem egy művészkedő, „egyedieskedő”, hanem egy valóban egyedi nőt ismerhettem meg.

Egyed Emese gondolatait osztotta meg velünk: irodalomról, zenéről, táncról, nőkről, kapcsolatokról, írásról, olvasásról. Minderről képet kaptam az a néhány ember, aki lent volt a december ötödikei *Briszéisz* kötetbemutató beszélgetésen a folyóirat-olvasóban.

Nehéz egy újságcikkbe szorítani, átlagos, fogyasztható körítésbe foglalni az esten elhangzottakat. Sokat gondolkodtam, hogyan lehetne az összes témát idevarázsolni, míg eszembe nem jutott a legideálisabb megoldás: fogadjátok szeretettel Egyed Emese „füves könyvét”:

Briszéisz

A *Briszéisz* azért készült, mert magyarázatokat kerestem helyzetekre, amikbe nők kerülnek. *Briszéisz* szerelme Akhilleusz felé egy idő után viszonzatlanul marad. Ennek a rabnőnek a története nagy reménységek szertefoszlásáról szól, amit sajnos mindenkinek át kell élnie.

Antikvitás

A művészetek, az emberi civilizáció alapja. Megfognak a titkok, hangzások.

Vers és próza

Verset sok hangulatban lehet írni. A vers hat, felkavar, olyan, mint egy jó nagy sóhajlás. A próza nyugalmat kíván. Leültet, lecsendesít. És vezetnie kell valahová.

Írás

Többet kéne írni, mert segít az írás. A történet újramesélése: önelemzés, saját kontúrok kijelölése.

Irodalom

Jó lenne, ha az emberek olvasnának és írnának. Ezzel a világot tudnák értelmezni maguknak és másoknak.

Nőiség

Miben lehet a nőiséget megragadni? Mit jelent nőnek lenni? Főzni, mosni vagy együtt lenni valakivel? Nem, nem ez. A női lét szimbóluma a tánc.

Tánc

A magyar nő egyedül nem táncol. Nem tartozik a magyar kultúrához. Tetőtől talpig beöltözve, csizmában, ilyen stílusú ruhában nem lehet.

Álmok

Ha nem jelenítéd meg, elveszíted.

Képzelet

Weöres Sándor mondta: „Csak egyetlen szint elgondolni tudnék, amelyet nem látok soha...” Képzelnünk csak tapasztalat útján tudunk valamit, azon túl nem tudunk menni.

Heltai Sára

A Mikulás munkanapja

December első hete, szerda. Ha az ember Mikulásként tengődik több száz éve az Északi-sarkon, akkor idén ez az első munkanapja.

Megszólal a „Hull a pelyhes”, felkelek krampuszom mellől, elvégzem a reggeli teendőket, majd kezdődhet is a munka. Macskajaj gyötörte angyalom jelenti, hogy a mai napra rengeteg kívánság érkezett, amit teljesítenünk kell, azonban mindezt tetézve ő még kitalálta, mivel viccelhetjük meg idén is a gyerekeket. Mindig szomjas rénszarvasaimat megpróbálom megnyugtatni, hogy az este folyamán nem fognak kiszáradni, hópihémtől pedig megérdeklődöm, hogy elfogyasztotta-e már a számára szükséges reggeli kalóriát. Krampuszaim mesélik, hogy van egy hely, ahol idén is nagyon várnak minket, és erre az

állítólag csodás helyre ne valamelyik helyettesemet küldjem, hanem magam fáradjak Szegedre, a Középfasoron található kacsalábon forgó kastélyba.

Estefelé elérkezett az idő, hogy nekiinduljunk az útnak, bár ez a Mikulásnak és csapatának még sohasem sikerült időben. Krampuszaim még arcfestésükkel bajlódnak, angyalaim szárnya átkötözésre vár, rénszarvasa-

im épp szarvukat fényesítik, hópihémet pedig az utolsó pillanatban sikerül lebeszélni arról, hogy angyalá operálja magát. Miután leadtuk fényképes igazolványainkat és beírtuk magunkat a „füzetbe”, szervezetünket felkészítve a sok finomságra elkezdtük a sokaknak szórakozásnak tűnő, ám nekünk a fárasztó munkát jelentő tevékenységünket, vagyis meglátogattuk szobáról szobára azokat a kollégistákat, akik egy irodalmi est meghallgatása helyett inkább arra

hém csak havazott, rénszarvasaim pedig nagy lelkesedé-

ssel csillapították szomjukat, feláldozva ezzel a Mikulás és szánjának biztonságos szállítását. Fáradtságos munkánknak köszönhetően senki sem csalódhatott bennünk: megfeszülve ugyan, de elfogyasztottunk minden elénk tárt földi jót, és a minket vendégül látó intézmény hagyományainak megfelelően kis csúszással ugyan, de megérkeztünk az alagsori játéktérbe, ahol minden kívánságot megpróbáltunk képességeinkhez mérten a lehető legjobban teljesíteni.

A Mikulásnak és csapatának a munkája ezzel véget ért. Ezt követően pályolgattam a munkától elszokott fiatal krampuszomat, a csapat pedig kifáradva, bizonytalan léptekkel vetette bele magát az esti zenés-táncos rendezvénybe, melynek emlékei összemosódnak a másnap reggel érzéseivel és a gondolattal, hogy ide a Mikulásnak a következő munkanapján is el kell jönnie.

Fotó: Nagy Zsuzsanna

szentelték idejüket, hogy várják a Mikulást és csapatát.

Csapatommal idén sem kellett csalódnunk, a kollégista lányok és fiúk hol süttel, hol énekkel, hol kaviárral, hol temetéssel és Mikuláskoktéllal, hol egyéb finomsággal vártak minket. Én pedig teljesítettem a kívánságokat, angyalaim gondoskodtak a hangulatról, krampuszaim virgácsolnak és rosszalkodnak, hópi-

A Mikulás

Székelési kalauz – avagy hogyan ürít egy értelmiségi

Az egész az ingerrel kezdődik. Ez világos. Kultúrától, vallástól, neveltetéstől függetlenül, a bocskoros paraszttól a bajuszos elitig, a pity-pangot fújdogáló kislánytól a cef-reszagú bakterig az inger azonos.

Végül is, ha úgy nézzük a következők mények is hasonlóak, azonban ne legyünk olyan felületesek, hogy ezt a „második lépést” az emésztés elkerülhetetlen velejárójára, a rút anyagi kiterjedésű valóságra szűkítjük.

Ugyanis a dolgok hogyanjával kapcsolatban már különböző módokat figyelhet meg a szemfülesebbje. Van, aki gondtalanul helyet foglal, van, aki fészket rak, van, aki lebeg a fajansz föl-

lött. Van, aki megvárja, míg kiürül a környék, van, aki gondoskodik róla, hogy kiürüljön a környék, van, aki nem törődik a kabinon kívüli világgal. Léteznek fürgébbek, léteznek kényelmesebb típusok, léteznek hal-kan elpirulók, léteznek vicsorogva vörösödők, rejtvényt fejtők, mobilt nyomkodók, aki így tépi, aki úgy hajtja, és ami a legszörnyűbb...

Élnek köztünk olyanok, akik az esemény sorozatot nem a barátságos fehérnyelű kefe suttogó énekének kíséretében zárják. Mi több, a természetes szelekció fertelmes figyelmenlensége folytán akadnak még olyanok, akik szemük rebbenése nélkül hagyják ott a megrágott étel sötét bosszúját, jobb esetben fehér lepellet borítva, mint friss műalkotásokat szokás.

len nagy dologtól, amit létre bírtak hozni, még bíznak benne, hogy föl-sír, vagy egyszerűen csak elveik vannak. Minthogy azonban nem adott meg a képesség, hogy lássam a gondolataikat, csakis megvetni tudom őket, és a nyálfoltos párnájukra kívánom azt, amivel ők a fülkébe topanókat lepik meg.

A véletlen szülői mulasztásokat pótlendő, közölném az illetőkkel, hogy a toalett-protokoll fontos lépései kö-

zé elengedhetetlenül beletartozik a célzás, az öblítés és a tisztítás (Ne épp akkor legyetek ultrahigiénikusak, mikor a kefen lévő baciktól féltek!)

Egyúttal közvetíteném a Tisztább Mos-

Kedves Olvasó, ez a horror itt történik. Az említett szörnyek köztünk élnek, bemocskolva mindennapjainkat, foltot nyomva hófehér megkönnyebbülésünkre. A helyzet valóban drámai.

Ha az illetők fejébe látnék, nyilván megtudnám viselkedésük okát. Hogy ez az önkifejezésük módja, vagy csak nehezen válnak meg az egyet-

dókért Küzdők Ligájának kérését, miszerint ne fosszuk meg egymást szükségleteink jóízű elvégzésének lehetőségétől, valamint igyekezzünk okot szolgáltatni arra, hogy értelmiséginek nevezzon minket a világ.

Archeometriai régészeti vizsgálatok, avagy egy új lehetőség kezdetei

Egyik kurzusom kapcsán keveredtem a Régészeti Tanszék folyósójára, ahol oktatómra várakozva egy ismerős nevet fedeztem föl az egyik hirdetőtáblán. Az egyik pályázati kiírás nyertesei között – mely valamiféle archeometriai vizsgálatról szólt – Bíró Gyöngyvér, kollégiumunk lakója neve szerepelt. Gyöngyvért számos alkalommal láttam már a negyedik emeleti tanulószoba „rabjaként”, mikor a szobám felé haladtam, és úgy gondoltam, egy ilyen eredmény kapcsán érdemes lenne vele beszélgetnem. A következőkben vele készült interjúmat olvashatjátok.

Mit kell tudni az archeometriai módszerekről?

Mi vagyunk a második évfolyam, akiknek van ez az archeometria szakirány. Az archeometria természettudományos módszerek alkalmazását jelenti a régészetben. Különböző anyagvizsgálatokkal próbálunk egyrészt anyagösszetételre, másrészt keltezésre, módszertől függően különböző kérdésekre választ kapni, amelyekre régészeti módszerekkel nem feltétlenül tudunk választ adni. Ez a pályázat arról szólt, hogy volt egy bizonyos összeg, mellyel ilyen archeometriai vizsgálatokat támogattak, és ezért lehetett indulni, ezek a mérések ugyanis elég költségesek.

Az egyetemen belül ugyan megcsinálják az Ásványtani Tanszéken, de nekünk is szükségünk volt támogatásra a munkánkhoz. Írni kellett egy pályázatot, hogy mit, miért, hogyan szeretnénk csinálni, meg kellett indokolnunk, hogy milyen mérések „mire lesznek majd jók”, és ezen a pályázaton hárman nyertünk.

Mióta foglalkozol ezzel, mit kell tudni erről a szakirányról?

Mikor az egyetemre jöttem, már akkor érdekelt ez a dolog, de akkor még vajmi keveset tudtam róla. Tudtam, hogy vannak természettudományos vonatkozásai, végül is a régészet interdiszciplináris tudomány. Egyébként mindig szerettem a természettudományokat, így nagyon örültem, hogy ez a szakirány elindult. Az előttünk levő évfolyam volt az első, akik ilyen szakirányú végzettséget szerezhettek. Csak mesterképzésen választható ez a specializáció, alapképzésben még „csak” bevezető kurzust hallgathatnak, de legalább most már ez is van. Azért fontos, mert azok, akik szakosodni szeretnének majd később, MA-n, azok találkozhatnak már a BA-n is ezzel az ágával a régészetnek. Így mesterképzésben most már nem három, hanem négy szakirány közül választhatnak a régészethallgatók: őskor, népvándorlaskor, középkor és az archeometria. Ezek közül szakpá-

Fotó: Nagy Zsuzsanna

rokat kell létrehozni egy főszakirány és mellészakirány választásával (nálam ez az archeometria-középkor szakpár).

Mit jelent maga az archeometria, hogyan alkalmazható?

Ezekkel a mérésekkel újfajta eredményeket tudunk felmutatni a régészetben: már nem csak a tárgyak makroszkópos, vagyis szabad szemmel látható tulajdonságaiból tudunk következtetéseket levonni és tipologizálni, hanem az anyag belsejébe nézünk bele, és ezáltal más információkhoz juthatunk – például, hogy milyen nyersanyagból készült, az honnan származhat, helyben csinálták-e a kerámiát, és így tovább. Ezekkel az információkkal például kereskedelmi kapcsolatokat, útvonalakat tudunk felvázolni, de ez csak egy példa a módszer alkalmazhatóságára.

Tudományos munkáid során foglalkozol ezzel – például egy TDK-dolgozat keretében?

Ez a főszakirányom, és a szakdolgozatomban is képviselve van a téma, de oda kell figyelnem arra, hogy ne hagyjam figyelmen kívül a klasszikus régészeti módszereket sem, tekintve, hogy majd régész lesz belőlem. Meg kell tartanom ezt az egyensúlyt, így eszközként kell használnom az archeometriát, nem szabad, hogy teljesen elsodorjon más irányba – néha nehéz megállni, de meg kell találni az arany középutat. Az archeometriai mérésekkel kapott eredményeket vissza kell tudnom helyezni a régészeti kon-

textusba, egyébként a TDK-dolgozatomban is van egy ilyen rész, amely kifejezetten a leletanyag archeometriai vizsgálatáról, annak eredményeiről szól. Azt tudnunk kell még, hogy nem csak anyagvizsgálatok tartoznak ehhez a szakirányhoz, hanem pl. térinformatika, archeozoológia, antropológia is.

Mivel foglalkozol éppen?

Most épp egy Árpád-kori település

anyagát dolgozom föl – ez főleg kerámiákat jelent. Itt is bukkanhatunk új eredményekre, hiszen sorra derül ki, hogy a korábban véltnél alacsonyabb hőfokon égették ki a kerámiákat.

Említetted az Ásványtani Tanszéket, ők hogyan segítik a munkátokat?

Sokat köszönhetünk az Ásványtani Tanszéknek, hiszen sokszor laikus-

ként állunk ezekhez a dolgokhoz. Sokszor kész eredményeket, táblázatokat, diagramokat kapunk, és ezeket tudnunk kell értelmezni. Bizonyos vizsgálatokat magunk is el tudunk végezni, de nyilván nem rögtön a képzés elején dolgozunk a nagyon drága műszerekkel. És természetesen nem rendelkezünk akkora szaktudással pl. az ásványtan területén, de van, amit megtanulhatunk, ha elég szorgalmasak vagyunk, és érdekel

minket a téma. Tanfolyamok is indulnak, melyek végén „jogosítványt” is kaphatunk, hogy az adott műszerrel vizsgálatokat végezhessünk.

Tanácsolnál-e valamit az ifjú régészhallgatóknak, miért érdemes ezzel foglalkozni?

Nem vagyunk még sokan, akik ezzel foglalkoznak, de ennek ellenére – vagy épp ezért – ajánlom azoknak,

akik még szakirány választása előtt állnak, mert ebben van jövő. Nem mondom, hogy felejtse el az általános régészeti módszereket, de külföldön ennek nagyobb hagyományai vannak, Magyarországon pedig még

csak most kezd elterjedni az archeometriai módszerek használata. Lassacskán természetessé válik, hogy egy-egy leletanyag feldolgozásakor ilyen módon is megvizsgálják a leleteket. Ez új horizontokat is nyithat hazánkban, úgyhogy érdemes ezzel foglalkozni.

Köszönöm a beszélgetést!

Ujász Dina

Mese, mese, meskete...

Egyszer volt, hol nem volt, volt, hogy mi is voltunk gyerekek... Egyesek a közelmúltban, mások talán egy kicsivel régebben. Ami azonban mindannyiunkra igaz, hogy cseperedésünk során elkísért bennünket a mesék világa: szívesen ültünk le egy-egy képeskönyvvel vagy töltöttük időnket a TV előtt, a rajzfilmeket sugárzó képernyőre tapadva. A következő két *Retrovatban* egy-egy mesecsokorral kedveskedünk Nektek, persze a retro időszakából gyűjtve őket. Elsőként „állatkodunk” kicsit, állatos mesékkel szórakoztatunk Benneteket. Dőljetek hátra a fotelben/íróasztal mögött és derüljetek egy jót az ügyetlenkedő, olykor szerencsétlen, de végtelenül szerethető retro rajzfilmhősök társaságában!

Frakk, a macskák réme

Kitüntetett szerep illeti meg a József Attila-díjas Bálint Ágnes író nő alkotását, a *Frakk a macskák rémé*t: a rajzfilm ugyanis idén decemberben ünnepli 40. születésnapját! Az 1972-

ben indult sorozat négy szériát élt meg, melyeknek epizódjai alatt egy igazi „kutya-macska barátság/harc” bontakozik ki. Történetünk főhőse ugyanis a kópé vizsla, Frakk, aki kevésbé meghitt viszonyban él gazdasszonya, Irma néni két cicájával, Lukrécieával és Szerénkével. Szerencséjére a családfő, Károly bácsi mindig az ő pártját fogja, legyen szó akár milyen csínytevésről, amit a házi kedvencek követnek el. A papírkivágásos technikával megvalósított rajzfilmsorozatból színpadi mű is készült, hasonló sikert aratva a nézők körében. A kezdetben a *Cica-vízió*n futó adás hétvégente került a képernyőre és a gyerekszemek elé, viszont egykori kedvelőinek jó hír, hogy néhány éve megjelentették a sorozatot DVD-n is, így bármikor kényük kedvére visszanézhető.

A kockásfülű nyúl

Az 1975 és 1978 között, a Pannónia Filmstúdióban készült rajzfilmsorozat a magyar retro alkotások egyik gyöngyszeme. A kétszériás, összesen 26 részes sorozat gyerekek tucatjait ültette le szombat esténként a Magyar Televízió elé, akik minden alkalommal izgatottan várták, hogy megjelenjen a bájos zöld nyulacska a hosszú, propeller füleivel és megoldja a gyerekek, Kriszta, Kistőfi, Menyus és „Mozdony” ügyes-bajos dolgait. Mert bizony, a mesehősök

gyakran bajba kerültek: a focizó, fiús Kriszta elrontotta a palacsinta-sütést, a művészlélek Menyust elhagyta az ihlete, Kistőfi, aki mindig csak a kistestvér maradt, számtalan kalamajkába keveredett, míg a rossz gyerek, „Mozdony” maga volt az elefánt a porcelánboltban. És ekkor jött a kockásfülű nyúl, aki varázslattal orvosolta a gyerekek problémáit. A sorozatot ezért is imádtuk annyira: a kedves nyuszinak mindig volt egy mentő ötlete, mindent helyre tudott hozni mérhetetlenül nagy segítő-készségével. Több retro rajzfilmsorozathoz hasonlóan a kockásfülű nyúl kalandjait is újra megjelentették DVD-n, de honlapján saját plüssváltozata, póló, bögre és egyéb ajándéktárgy is vásárolható. Fanatikusoknak jószívuén ajánlott.

Mekk Elek

Vagy *Mekk Mester*. Vagy *Mekk Elek*, az *ezer*mester. Ilyen címeken is ismerhettük annak idején a kedves bábfilmsorozatot, mely Romhányi József tollából pattant ki 1974-ben, bemutatásra viszont csak 1980-ban került. Visszaemlékezve, rögtön a remekül rímelő, humoros, sokszor „eszperente” párbeszédek ugrottak be, melyek szintén a rajzfilmóriás Romhányit dicsérik. A történet főhő-

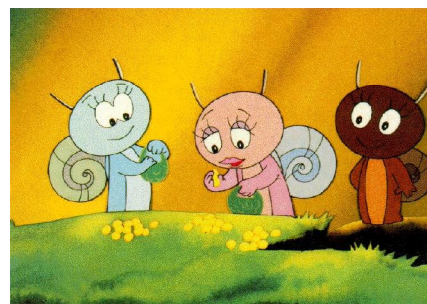

se nem más, mint a kecske, Mekk Elek, aki „polihisztor-ezer

mesternek” adja ki magát társai körében, viszont jobbára csak a kontármunkához ért. Vagyis ahhoz sem. Otthonát egy tucát, pontosabban 13 darab cégér díszíti, s az egyes epizódok alatt kénytelen megválni sorra mindtől (azt bizonyítva, hogy sajnos valóban nem igazán ért egyik mesterséghez sem), kivéve egytől. De melyiktől is? Hogy kiderítsétek, ajánlom figyelmetekbe a rendkívül rövid részeket (egy-egy csupán 5 perc), mintegy kikapcsolódásként a vizsgaidőszak hajtásában. Fergetegesen remek percek lesznek Nektek! ☺

Vízipók-csodapók

A kedves pókocska története nagyszerű bizonyítékul szolgál arra a tévhitre, hogy csak a legbájosabb állatokból válhatnak szerethető mesehősök. Nem így van, hiszen a Vízipóknak és barátjának, a Keresztspóknak elragadó kalandjai ugyanúgy gyerekek százait vonzotta a tévékészülékek elé, mint népszerűbb „állatkollégáik”. A négy évadosra tervezett animációs sorozatot 1974-től kezdték készíteni, és az utolsó része csak a 2000-es években készült el. A Magyar Televízió megrendelésére először a Pannónia Filmstúdió foglalkozott az alkotási folyamattal, majd a Kecskemétfilm Kft. vette át a készítés jogát. A főszereplő, ahogy a rajzfilmsorozat címe is sugallja, a Vízipók, aki bravúros ügyességével, találékonyságával és kedves természetével hamar kihívja társai tiszteletét és válik „csodapókká”. Barátjától, az állandóan akadékoskodó, olykor türelmetlen Keresztspóktól eltérően ő a víz alatt ver tanyát azzal, hogy megépíti a „pókfonal- és buborék-rengeteget”, a szemet gyönyörködtető *Kristálypa-*

lotát. Sorra ismerkedik meg a tavacska további élőlényeivel, így kalandjai során találkozik Nünükével, az algaszedő vízi csigával, Csíbor bácsival, Rák apóval, a hátan úszó poloskákkal vagy éppen a mesés szép szitakötőkkel. Az epizódok alatt egyre inkább bebizonyosodik a néző, a gyerekek számára, hogy a különcöknek, ahogy a Vízipóknak is, megvan a lehetőségük a beilleszkedésre, ezáltal arra buzdítják a lurkókat, hogy igenis vállalják fel eltérő véleményüket és legyenek önma-

guk. Reméljük, hogy meghoztuk a kedveteket egy kis nosztalgizásra. Kereséseitek elő bátran a régi VHS-eket, vagy szerezzétek be újonnan az említett rajzfilmsorozatokat DVD-n, a lényeg, hogy merjetez egy kis időre újra gyerekek lenni, és szórakozzatok bátran Frakknak és a cicáknak a konfliktusain, a Kockásfülű nyúlak és barátainak a kalandjain, Mekk Elek kontárkodásain és a Vízipók-csodapók különtségén! Következő alkalommal is várunk Benneteket szeretettel a képernyők elé!

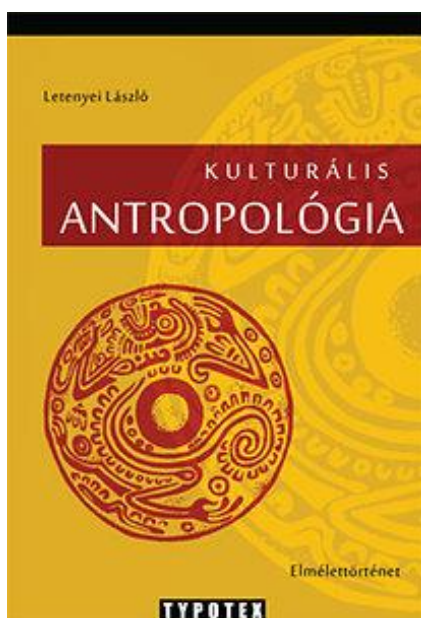
Lengyel Nóra

„Végül a könyvet is bemutatjuk” Kulturális antropológia. Elmélettörténet

Kollégiumi igazgatónknak invitálására vettem részt november 29-én a Grand Caféban Letenyei László könyvének bemutatóján. Bevalom, nem sok könyvbemutatón jártam még, de annyi biztos, hogy a korábbiakhoz képest ez meglehetősen rendhagyó volt. Mindenre számítottam – kis pódium, nézőtér, a szerző hosszúra nyújtott beszámolója a könyvről –, ám arra, ami valójában történt, egyáltalán nem.

Olvastam ugyan a meghívót, melyen interaktív, kulturális antropológiai játékokat, kvízt is ígért a szerző (és azt, hogy végül a könyvet is bemutatják), de valahogy mégsem ezt vártam. A Grandba megérkezve ugyanis láttam, hogy az emberek főként a pult körül-mögött csoportosulnak, távolabb, a kerek asztalok körbeülve bort vagy teát kortyolgatva beszélgetnek egymással. Igazgatónő rögtön a szervezőkhöz és a szerzőhöz irányított, aki kézfogással üdvözölt, megérdeklődve, hogy mit is tanulok, majd leültetett egy asztalhoz. A társaságban foglalt helyet néprajzos csoporttársam, Takács Gergő is, aki két régészlánnyal, három bögre teával és egy pakli francia kártyával osztozott az asztalon. Kérdésemre, hogy mi a helyzet, azt válaszolta, hogy kártyázni fogunk.

És, bármilyen meglepő is, itt vette kezdetét a könyvbemutató. Körülbelül háromnegyed órán át játszottunk egy olyan kártyajátékot, melynek szabályaival akkor és ott találkoztunk először. A játszma közben nem beszélgethettünk, így a nonverbális kommunikációnkra hagytokoztunk. Néhány kör után a legkevesebb és a legtöbb pontot elért játékosnak át

kellett ülnie másik asztalokhoz, és ezután minden játszma után ugyanígy. Végül kiderült, mi is volt a szervezők célja ezzel: megfigyelni, hogyan alkalmazkodunk a másikhoz verbális kommunikáció nélkül abban az esetben, ha másképp ismerjük a szabályokat, mint a többiek (például abban a tekintetben, hogy melyik lap mennyit ér). Tehát észrevétlenül is egy „antropológiai megfigyelés”

alanyaivá váltunk. Ezt követte egy kulturális antropológiai kvíz, melyre több-kevesebb sikerrel válaszoltunk is, és szerencsére megkaparintottunk egy-egy ajándékpéldányt a könyvből, így a hiányosságokat könnyen tudjuk pótolni.

Maga a könyv, véleményem szerint, nagyon értékes példány. Bár néprajzusként volt szerencsém négy félévnyi kulturális antropológiát hallgatni, mégis úgy érzem, kissé kuszaság lakozik a fejemben elméleteivel, fő irányzataival és művelőivel kapcsolatban. Nos, ez a kötet igazi kincs abból a szempontból, hogy ezt a kavalkádot helyre tegyem. A szerző, Letenyei László a Budapesti Corvinus Egyetem oktatója, aki korábban az ELTE kulturális antropológia szakán végzett, és e kiadványt hallgatói segítségével állította össze. Célja, hogy egy hiányt pótoljon a kulturális antropológiai szakirodalomban – mégpedig azt, hogy nincsen olyan irodalom, mely tankönyvként funkcionálhatna, tehát szilárd alapot biztosíthatna a Magyarországon kulturális antropológiát hallgatók számára.

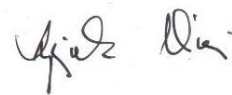
E kötetben az olvasó – a többi könyvtől eltérően – hazai és közép-európai vonatkozású példákkal is találkozhat a nagy, nemzetközi klaszikusok mellett, ezen kívül pedig (a

szakirodalom nagy részével ellentétben) közérthetően, a szakmaiságot mégis megtartva tájékozódhatunk egy-egy adott témakörben. A bevezetőben olvashatjuk, hogy Letenyei célja az, hogy a nem antropológus-, de kulturális antropológiát valamilyen szinten hallgatók (kommunikáció, szociológia, diplomácia, marketing, pénzügy, stb. szakosok) ismereteiket bővíthessék a könyv által. Személyes véleményem azonban az, hogy ez a könyv még azok számára is igazán hasznos lehet, akik (hozzám hasonlóan) szakjukhoz szervesen kapcsolódva hallgattak vagy hallgatnak kulturális antropológiát.

A kötet valóban tankönyv formátumú, forrásokkal, illusztrációkkal, táblázatokkal, összefoglalókkal és a fejezetek végén annotált irodalmakkal. A tartalomjegyzék áttekinthető, a fejezetek világosak. Külön érdekesség, hogy a könyv végén egy Szemináriumvezetők figyelmébe című fejezet keretében irányt ad a kulturális antropológia mint kurzus féléves tematikájának megszervezésére, illetve előrebocsátja (számomra külön öröm), hogy az elmélettörténeti kötetet folytatja majd egy módszertani, illetve egy szakantropológiai kötet.

Annyi biztos, hogy egy valódi kincs tudhatok magaménak Letenyei László könyvének formájában (sajnálom, hogy korábbi tanulmányaimhoz még nem használhattam fel), és abban is biztos vagyok, hogy a további köteteket is megszerzem majd, amint megjelentek. Mindenkinek, aki valamilyen formában kapcsolatba kerül a kulturális antropológiával, csak ajánlani tudom, hiszen valóban érthető, de mégis hasznos információkat tartalmaz.

Nos, személyes élményeimen túl végül a könyvet is bemutattam.

A láthatatlan ember

Ezúttal egy klasszikust választottam a polcomról – lefűjtam róla az „évszázados” port, megsimogattam, belelapoztam... „Kitűnő tanulmányi eredményéért” – ezeket a szálkás, piros betűket lassan tizenhárom éve vetették papírra, s ma is felidézik bennem azt a büszkeséget, amit akkor éreztem, az első, tanévzárón kapott könyvnek örülve...

Az első perctől fogva imádtam olvasni. (Édesanyám szerint már öt évesen megértettem a Garfield képregénykockáit, anélkül, hogy

elmagyarázta volna nekem.) Talán ezért is alakult ki rólam az a (téves) kép, hogy stréber vagyok. Nem mondom, hogy minden kötelezőt könnyedén elolvastam (*A Legyek Ura* című regénytől például rémálmaim voltak és azóta se vettem újra a kezembe), de a nyári szünetben mindig szántam időt a könyveknek.

Gárdonyi művének már a címe megfogott: *A láthatatlan ember*... hű, ez tényleg izgalmas lesz, egy láthatatlan emberről fogok olvasni! (Ne feledjük, ekkor még számítógépek se nagyon voltak a könyvtárakban,

nem hogy Internet, és az otthonunkba is csak később költözött be az „ördögi masina”).

Szóval belekezdtem a könyvbe, nem sokkal később pedig csalódottan tettem le – hiszen ez az ember nem is láthatatlan! És egyébként is, mire volt jó ez az egész? Nem értem...

Ezután persze eltelt néhány év, tapasztaltabb (és öregebb) lettem, és egy véletlen folytán újra a kezembe került a kötet... Hogy is volt azzal a láthatatlan emberrel?

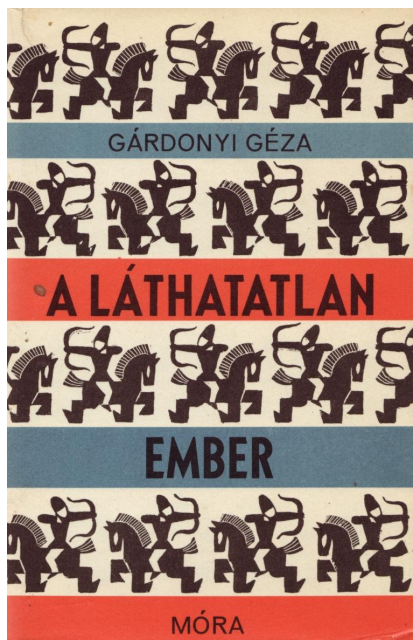
Második nekifutásra sok minden a helyére került bennem a regény kap-

csán. (Ekkor már sikerült az előszót is elolvasnom – először véletlenül átlapoztam.)

Először is a történet, mely Attila hun uralkodó idejében játszódik, főhőse pedig Zéta, egy görög ifjú, aki „olthatatlan szerelemre lobban” egy hun leány, Emőke iránt. A fiatalember minden cselekedete mögött felsejlik a lány iránt érzett szerelme, s az összes „kalandot” tulajdonképpen ennek köszönheti. Magára vállalja a rabszolgaságot, végig harcolja a catabalaunumi csatát, fertőzött emberek tetemeit hantolja el.

Aztán a cím problémája is megoldódott: a történet végén, mikor Zéta visszatér a hun táborba és találkozik Emőkével, a sablonos „hollywoodi happy end” helyett valami egészen mást kap az olvasó. És amikor harmadszorra, már majdnem felnőtt fejjel újra végigolvassa/gondolja az ember az egészet, akkor töpreng el

azon, hogy *valójában* mennyire láthatatlanok vagyunk mások (a szereteteink) számára...

Kinek ajánlom tehát Gárdonyi Géza: *A láthatatlan ember* című művét?

Akit érdekelnek a (magyar) történelmi regények, mindenképp olvassa el a regényt – akár úgy, hogy belefeledkezik, akár úgy, hogy közben

összehasonlítja korábbi tanulmányaival.

Aki szereti az *Egri csillagok* papírra vetőjének (táj)leírásait, ezúttal sem fog csalódni; Attila titokzatos temetését például úgy jeleníti meg, akárha maga is ott lett volna, mint egy szolga a tömegben...

Ha két vizsga között szeretnél kicsit filozofálni (akár egyedül, akár többbedmagaddal) azon, hogy milyen titokzatosak vagyunk mi, emberek, akkor ezt művet kérd a könyvtárostól!

Végül pedig álljon itt az előszó, „mely utószóként is olvasható” (és amely mögött magát az író sejtethetjük):

„Hát én volnék az a Zéta. S bizony mondom: nem ismer engem senki... Az embernek csak az arca ismerhető, de az arca nem ő. Ő az arca mögött van. Láthatatlan.”

Csik Réka

Szilveszteri programajánló

Kora estétől hajnalig tart a szilveszteri utcabál 2012-ben is a szegedi Széchenyi téren.

10.00	Kezdjük Új Életet! - Szilveszteri Futóverseny
21.00	Skatch zenekar koncert
23.00	Kiscsillag koncert
00.00	Tűzijáték
00.15	Kiscsillag ráadás
01.00	Útközband utcabál

Rapunzel kalandjai Dorkucival és Gyurkucival a Kámaszútra körül

Grimm barátaim története elég meszeszerű. Mivel egy meséről van szó. Ők egyszerű, szép és főleg mindenki számára tetszetős történetet írtak egy lányról, akit bezártak egy toronyba egy „ténylegnagy”, „denemkerek” erdő közepén. De még inkább egy lányról, akinek hosszú haja volt, annál is hosszabb, mint amit most elképzeltél. De tényleg! Ez a sztori az igazságot azonban egyáltalán nem tükrözi. Rapunzel egy lány volt ugyan, de kóros hajnövekedési rendellenessége volt, amit a növekedési hormon (szomatotropin, azaz STH), az agyalapi mirigy által termelt egyik fehérje alapú hormon túlermelése okozott, amit pedig a túl sok különben elfogyasztott sajtburger elfogyasztása idézett elő. Miután ez kiderült, elbújt egy toronyba és a nénikéje, özvegy Csepcsányi Emilné, Manyi néni vitt neki olvasnivalót az alexandriai könyvtárból. Egyszer olyan könyvet hozott neki, hogy még a torony is belepirult. Senki nem tudja, mikor élt, vagy hogy él-e még egyáltalán Rapunzel. A legfontosabb dolog azonban az egész történetben, hogy... izé... basszus, elfelejtettem. Na, majd hátha a végén eszembe jut.

Rapunzel egy nap kapott egy könyvet tele képekkel és leírásokkal. Ez volt a Kámaszútra. Kinyitotta, majd amikor észrevette, hogy mit ábrázolnak a képek, egyből becsukta. Aztán, ahogy kell meg is jelent két lény a vállán. Az egyik egy angyalka, a másik egy ördög. Tudniillik, ők ak-

kor jelennek meg, ha tanácstalanok vagyunk. Ők ketten képviselik a jó és a rossz gondolatokat. Az angyalka neve Dorlana, míg az ördögé Gyurfennex volt.

Rapunzel bájos volt és buta. Gyönyörű, de tudatlan. Szeretetreméltó lány volt, csak nem ismerte igazán senki. Csodásan nézett ki, de ennyi. Szoborra meredten bámulta a könyvet, kezdett azon gondolkodni, hogy ez csak egy vicc. Biztos április elseje van, vagy bekerült egy kész átverős showba. S ekkor jelent meg két igen-csak feltűnő lény. Dorlana világos lezser pamut nadrágot és lenge fehér blúzt viselt, rajta egy amerikai zászlóval. Fején fehér, virágos hajpánt volt. Nyakában a közismert peace jel lógott, bal kezén karkötők hada sorakozott. Szó, ami szó, olyan volt, mint egy hipóztott hippi. Gyurfennex fekete vászonnadrágban, sötétszürke ingben és hozzá majdnem passzoló lila selyemsálban jelent meg. Kezén fekete ujj nélküli kesztyűt viselt, feje tetején pedig félrebillentett fekete svájci sapka pöffeszkedett. Enyhe „csöves feeling” rá a jó szó.

Rapunzel: Helló skacok! Van valami ötletetek, hogy most mit tegyek?

Dorlana: Rapunzel, szerintem azonnal vitesd el innen ezt a könyvet! Ez nem neked való.

Gyurfennex: De nézzünk csak bele! Tudod, mikor láttam utoljára ehhez fogható gyönyörűséges kötetet? Rádadásul dedikálták is!

Dorlana: Ugyan ki dedikálta volna?

Gyurfennex: Nem számít. Úgyis győzni fog a kíváncsiság...

Dorlana: Aki kíváncsi, hamar megöregszik.

Gyurfennex: Meglehet, de e probléma orvoslására már annyi arckrém szabadalmaztattak, hogy az valami rettenet.

Rapunzel: Jaj, most látom csak, milyen kis cukik vagytok, olyan kis édi-bédik...

Gyurfennex: Nem édi-bédik...

Rapunzel: Icikék-picikék.

Gyurfennex: Jó, hogy nem rögtön Hupikék törpikék!

Rapunzel: Pindúr Pandúrok?

Gyurfennex: Pff, de utálok ezt. Ő itt Dorlana, én meg Gyurfennex. Mi vagyunk a te ambivalens, „majdhogynem” értelmetlen, kétségek hengermalmában gyötrődő élet tanácsadói.

Rapunzel: Rögtön gondoltam. Huhú, Dorkucinak és Gyurkucinak foglak hívni titeket. Jó lesz?

Dorkuci: Hallod, geci, nem adhatsz nekünk ilyen halandó neveket. Ennyi erővel hívhatnál minket Kiszél Tündének és Fekete Pákónak.

Rapunzel: Hát, ha nagyon akarjátok.

Gyurkuci: Nem, nem akarjuk. Nagyon nincs kedvem ezekhez a getná nevekhez. Elmegyek. (Gyurkuci most elsétálna Rapunzel válláról, s ekkor a gravitáció sunyi módon elő-

ugrik addigi rejtekéből (egy alma mögül), „elgáncsolja”, és így a gusztustalan mintájú padlóba csapódik körülbelül 9,81 m/s² sebességgel.)

Gyurkuci: Ó, getná, annak a fránya Newton gyereknek igaza volt.

Dorkuci: Jól vagy?

Gyurkuci: Nem vagyok jól. Elmegek szabadságra. Rapunzel nagyon okos, megoldja a problémát egyedül is.

(Dorkuci szikrázóan kék szemeliukat égetnek Gyurkuci agyába.)

Gyurkuci: Na jó. Nem nagyon okos. (A lyuk növekszik.) Megvan a magához való esze. (A lyuk lassan átveszi a hatalmat.) Oké, oké, egyáltalán nem okos, de okosabb, mint egy sültkrumpli és nagy az IQ-ja.

Dorkuci: Akarod mondani, az egója.

Gyurkuci: Úgy valahogy.

Dorkuci: Hallod, geci, én is veled megyek nyaralni.

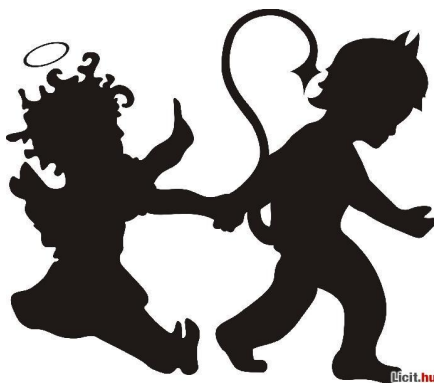
S lön.

El is tűntek egy vénuszi napra. Azért nem egy vénuszi évre, mert az kevesebb lenne.

Elhagyva Rapunzelt és vállát eredeti méretükben indulhattak útnak. Valamiért úgy gondolták, gyalog mennek. Lehet, hogy azért, mert nem volt bérletük a 423-as buszra, vagy mert még nem készült el a 4-es metró. Olykor a legegyszerűbb magyarázat a legkézenfekvőbb. Egyszerűen csak szerettek sétálni. Beszélgetni is, mivel viszonylag ritkán találkoztak. Mindig volt egy új téma. Főleg,

hogy „Isten ajándéka”, Dorkuci gondoskodott erről. Állandóan eszébe jutott egy új, izgalmas, érdekes, lebilincselő és vicces sztori. Természetesen mindegyik sorra került, de nem feltétlen időrendben.

Útközben láttak fákat (hiszen egy erdő mellett haladtak), mókusokat (akik az erdőben laknak), mogoróbokrot (amiről eszegetve a mókusok jól laknak), és egy elhagyott mogoróvajás üveget.

Dorkuci: Dezsavúm van.

Gyurkuci: Mekkora? Megveszem.

Dorkuci: Ú, hallod, ez jó volt. Nem ide vág, de szerinted mi történik olyankor, amikor a bolygók egy vonalba kerülnek?

Gyurkuci: Nem tudom, Lucifer barátom szerint olyankor Mercedeseket osztogatnak a Kossuth téren.

Dorkuci: Nem inkább fosztogatnak?

Gyurkuci: Gőzöm sincs, mert a legutóbbit átaludtam.

Dorkuci: Azt hittem, hogy az ördög soha nem alszik.

Elhaladtak egy kéregető ember előtt, aki rájuk kiáltott: „Egészséges na-

pot!” Ezért cserébe Dorkuci vetett egy keresztet, Gyurkuci meg ördög-villát mutatott. (A rock az ördög zenéje.) Civilizációhoz közeledtek, ezt az elhagyott McDonald’s-os poharak és az egyre gyakoribb cigaretta csikkek is megerősítették.

Sétájukat félbeszakította a Terminátor nevű kocsmá egy tónál, valahol Sörny nagyközség közelében...

Gyurkuci: Ez nem kocsmá. Ki van írva, hogy bisztró.

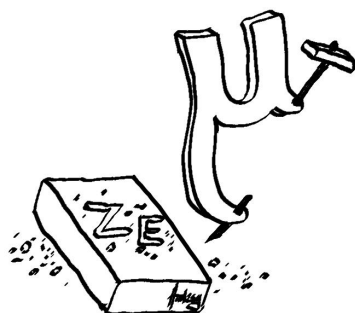
Dorkuci: Az ugyanaz.

Gyurkuci: De nem ugyanaz. Olyan, mintha egy hajóskapitányra mondanád, hogy matróz.

Hangulatos tóparti ivolda. Teljesen mindegy volt a helyszín. A lényeg, hogy Rapunzel legalább nyolcmérföldnyire guggolt egy előszobában, ami a hálószoba is volt. Békésen iszogathattak. Jó volt nekik. Több okból is. Először is, mert fiatalok és azok is maradtak. Másodszor, mert nem hatott rájuk az alkohol, nem tudtak berúgni. Élvezhették a hűsítő frissítő ízét anélkül, hogy elkezdtek volna cikcakkban járni, össze-vissza beszélni vagy hébe-hóba poharakat a falhoz vágni. Harmadszor, mert a cég fizette a számlájukat. Igen, kaptak üdülési csekket. (Itt megjegyzém, hogy az ikerszavak használatát az USA 16 államában jogszabályok korlátozzák. Valamint a hejehuja annyira ikerszó, hogy az már szíá-mi.)

Folyt. köv.

Harvati György

Móra Nyúz – a Móra Ferenc Kollégium lapja. Megjelenik 120 példányban, ingyenes terjesztéssel.

Főszerkesztő: Salamon Teodóra

Tördelőszerkesztő: Salamon Teodóra

Olvasószerkesztő: Apjok Vivien

Korrektúra: Salamon Teodóra

Szerzők: Apjok Vivien, Csík Réka, Danyi Ildikó, Harkai György, Heltai Sára, Kocsis Ivett, Lengyel Nóra, Nyerges Ábel, Pukler Péter, Somogyi Réka, Varga Bálint

Borítórajz: Danyi Ildikó

Képek, illusztrációk: Hadzsy János, Halász Zita, Hornyik Anna, Kuklis István, Lutz Gábor, Nagy Zsuzsanna, Simon Anikó

A további képeket Internetes oldalak segítségével közöltük:

[https://www.facebook.com/events/381274868620225/;](https://www.facebook.com/events/381274868620225/)

http://feherenfeketen.blog.hu/2011/05/04/mekek_hackelek_az_ezermester_amikor_kilog_a_pszicho_pata;

<http://www.filmkultura.hu/regi/articles/essays/anim.hu.html>

http://www.licit.hu/arveres_Angyal-ordog_aranyos_faltetovalas_50x60_elado_licit_269740.html

<http://mesefigura-dekoracio.hupont.hu/35/magyar-rajzfilmek-nagy-hohoho-kockasfulu-nyul;>

<http://meseország.extra.hu/Vizipok/index.html;>

[http://www.szegedilap.hu/fenykepek/molnar-gabor--guatavitatol-narihualaiig/;](http://www.szegedilap.hu/fenykepek/molnar-gabor--guatavitatol-narihualaiig/)

<http://www.telekitema.com/site/index.php?mid=vasarlas&cid=27;>

http://varazslatosmesefilmek.blog.hu/2010/09/12/magyar_mesecsodak_kockasfulu_nyul_1975_1978;

http://varazslatosmesefilmek.blog.hu/2010/11/22/magyar_mesecsodak_frakk_a_macskak_reme_1972